
Laboratorní experiment SRN: zavádění a rušení školného

Laboratorní experiment SRN: zavádění a rušení školného

28. 3. 2012; autor: P.K.; rubrika: Téma

Školné odrazuje více voliče politických stran než potenciální uchazeče o studium, a proto jednotlivé spolkové země Německa přistoupily k jeho rušení, a v současné době se platí již jen v Bavorsku a Dolním Sasku, kde se možná po dalších volbách od placení upustí. Kontroverzní politické téma financování studia na vysokých školách bylo tématem debaty nazvané Školné a stipendia – Za co stojí vzdělání?, kterou minulý týden uspořádala Učená společnost České republiky společně s Velvyslanectvím Spolkové republiky Německo.

Zástupce velvyslance pan Dr. Ingo von Voss v popředí a panelisté debaty zleva: Dr. Volker Meyer-Guckel, Brigitte Göbbels-Dreyling, prof. Ivan Wilhelm, prof. Tomáš Zima, prof. Jiří Zlatuška, prof. Stanislav Štech. Mgr. Miroslav Jašurek. Dopady zavádění a rušení školného, se kterými se musely vyrovnat vysoké školy v Německu, představila zástupkyně Německé konference rektorů Brigitte Göbbels-Dreyling a Dr. Volker Meyer-Guckel z Nadačního spolku německé vědy. K financování českého vysokého školství se vyjadřovali panelisté: náměstek ministra pro výzkum a vysoké školství prof. Ivan Wilhelm, bývalý rektor Masarykovy univerzity prof. Jiří Zlatuška, prorektor UK prof. Stanislav Štech, děkan 1. lékařské fakulty UK prof. Tomáš Zima a zástupce Studentské komory Rady vysokých škol Miroslav Jašurek.

„Zapomíná se na to, že náš nejbližší soused je skoro dokonalým příkladem laboratorního experimentu,“ zahájil debatu moderátor doc. Jan Konvalinka z Učené společnosti ČR. I přírodovědci by podle něj byli nadšeni z možnosti pozorovat jako v laboratoři důsledky zavedení a zrušení školného v některých spolkových zemích a současně sledovat problémy v zemích, které školné vůbec nezavedly.

„Kromě roku, kdy se zavedlo, se školné nepromítlo do počtu studujících. Německá konference rektorů nepožaduje znovuzavedení školného,“ uvedla zástupkyně konference Göbbels-Dreyling, „Je však jasné, že z dlouhodobého hlediska pouze veřejný rozpočet nemůže financovat studium padesát nebo více procent populačního ročníku,“ dodala. Rozhodující je výše školného

Zkušenosti se školným ve výši měsíčního účtu za mobilní telefon jsou vlastně pozitivní, zpětně zhodnotil situaci v Německu Dr. Volker Meyer-Guckel z Nadačního spolku německé vědy. Podle jeho doporučení by se v Česku měla stanovit taková výše školného, kterou by měli možnost splácet všichni. Právě umírněná výše školného by podle něj měla být zárukou, že nevznikne další hypoteční bublina, na jejíž hrozbu v USA poukázala místopředsdkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Zprava: doc. Jakub Fischer, prof. Eva Syková, prof. PaedDr. Alena Gajdůšková, prof. Jan Sokol, doc. Jan Konvalinka a zástupce velvyslance pan Dr. Ingo von Voss

Profesor Zlatuška v debatě upozornil, že uvažovaná výše školného v České republice je zhruba o třetinu vyšší, než jakou zvažoval v roce 2005 německý ústavní soud. Navíc vzhledem k diferenciaci příjmů v České republice neplatí podle něj teze, že by chudší obyvatelé bez vysoké školy platili vzdělávání bohatších s vysokou školou. V dané socioekonomické situaci není podle Zlatušky i Meyer-Guckela zásadní rozdíl, pokud stát zvýší daně nebo zavede školné.

Namísto školného zisk z celoživotního vzdělávání

Děkan 1. lékařské fakulty prof. Tomáš Zima se připojil ke kritice prorektora Štecha, že vztah učitele a žáka je určitým způsobem deformován, pokud jej ovlivňují peníze. Děkan Zima uvedl, že v případě miliardového rozpočtu fakulty je 30 milionů vybraných na školném za rok od studentů zanedbatelná částka, kterou je lepší nahradit příjmem za celoživotní vzdělávání.

Příjmy ze školného by podle Meyer-Guckela měly být dodatečné a jejich přínos je nutné studentům jasně zviditelnit, aby věděli, jak se s obnosem hospodaří. Pokud by se v Česku mělo zavádět školné, pak z německého vývoje jasně vyplývá, že předpokladem pro jeho úspěšné zavedení je konsenzus všech politických stran. Důležitým bodem by mělo být i poskytování půjček s nízkými úroky státní bankou, říká zástupce Nadačního spolku německé vědy.

„Debaty je opravdu velmi podobná té, kterou jsme vedli v Německu,“ zhodnotila diskusní večer zástupkyně Německé konference rektorů Brigitte Göbbels-Dreyling pro i-Forum. „Samozřejmě se nesmí zapomínat na kontext výše veřejných prostředků, zda tyto prostředky budou sníženy ve výši, která se bude rovnat příjmům ze školného. V této souvislosti považuji vývoj ve Velké Británii za katastrofální, a to se týká nejen školného, ale i financování vědců.“

Brigitte Göbbels-Dreyling